

РЕШЕНИЕ

№ 355

гр. Пловдив, 25.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 1-ВИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Надежда Ив. Желязкова
Каличкова

Членове: Славейка Ат. Костадинова
Красимира Д. Ванчева

при участието на секретаря Нели Б. Богданова
като разгледа докладваното от Надежда Ив. Желязкова Каличкова Въззивно търговско дело № 20235001000375 по описа за 2023 година

за да се произнесе, намери за установено следното:

Производство по реда на чл. 258 вр. с чл. 294 ГПК.

Обжалвано е решение № 260006от 27.01.2023г., постановено по т.д. № 328 по описа за 2018г. на ОС С.З., с което ЗАД „Д.Б.Ж. З.“ АД е осъдено да заплати на В. Т. К. ЕГН сумата от 20 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени болки, страдания и стрес, вследствие на получените телесни увреждания при ПТП, настъпило на 16.12.2017г., ведно със законната лихва от 27.06.2018г. до окончателното ѝ заплащане, а иска до пълния предявен размер от 40 000 лв. е отхвърлен.

Решението в отхвърлителната част е обжалвано от ищеца В. Т. К. ЕГН, представляван от адв. М. М. с твърдения за неправилност и необоснованост при определяне справедливия размер на обезщетението и формално приложение на чл. 52 ЗЗД. Искането отправено до въззивният съд е решението в частта, с която предявения иск е отхвърлен за разликата над присъдените 20 000 лв. до претендираните 40 000 лв. да бъде отменено и да бъде поставено друго, с което иска бъде уважен в пълен размер като в полза на ищеца се присъдят още 20 000 лв., ведно със законната лихва, считано от 27.06.2018г.. Претендира разноски.

Решението в частта, с която ЗАД „Д.Б.Ж. З.“ АД е осъдено да заплати на

В. Т. К. ЕГН сумата над 15 000 лв. до присъдените 20 000 лв. е обжалвано от ЗАД „Д.Б.Ж. З.“ АД с твърдения за неправилност на изводите на съда досежно определения справедлив размер на обезщетението и съществено процесуално нарушение, изразяващо се в неразгледано възражение за съизвършителство на вредоносния резултат.

В срока за отговор на въззивната жалба е постъпил такъв, с който В. Т. К. ЕГН, представляван от адв. М. оспорва жалбата на дружеството застраховател и настоява съдебното решение да бъде потвърдено.

Апелативният съд, след като съобрази оплакванията, изложени в жалбата и доводите на страните, с оглед разпоредбите на чл.269, чл.271 от ГПК и след преценка на събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, прие за установено следното:

Първоинстанционното производство е образувано по обективно съединени иски на В. Т. К., ЕГН ***** с адрес: с. Д., ул. “С.” №8 против ЗАД „Д.Б.Ж. З.“ АД ЕИК:, със седалище и адрес на управление: гр. С., ЖК Д., бул. „Г.М. Д.“ № 1 с правно основание чл. 432 КЗ за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 40 000 лв. и за имуществени вреди в размер на 17.56 лв.. Твърденията, на които се основават предявените иски се свеждат до следното: на 16.12.2017 г. около 9.05 ч. на път II-57, км. 2, при предприета неправилна маневра „изпреварване“ от страна на водача на л.а. „Ф.П.“, рег. №, същият е навлязъл в платното за насрещно движение, където е реализирал ПТП с насрещно движещия се в собствената си лента товарен автомобил „Ф.Т.“ рег. №, в резултат на което е пострадал ищеца – пътник в лек автомобил „Ф.П.“. В. К. твърди, че за станалото е съставен констативен протокол за ПТП № 1228р-14946 от 18.12.2017г. и е образувано ДП № ЗМ-329/2017 г. по описа на ОД на МВР С.З., както и че причина за настъпване на процесното ПТП и вредните общественоопасни последици от него е виновното нарушение на правилата за движение по пътищата от страна на водача на л.а. „Ф.П.“, рег. №

Ищецът твърди, че в резултат на процесното ПТП е получил следните травматични увреждания: мозъчно състресение, травма в областта на главата, в областта на гърдите, в областта на корема, на кръста и крайниците и счупване на долния край на лъчевата кост. Заявява, че при постъпване в УМБАЛ „Проф. Ст. К.“ АД е имал изключително силни болки в главата, гърдите, корема, крайниците и таза, а за кратко е загубил и съзнание, както и че след проведена медикаментозна терапия и поставяне на гипсова шина за обездвижване на фрактурата е изписан след три дневен престой от 16.12.2017г. до 19.12.2017г.. Сочи, че лечението му е продължило в домашни условия, при спазване на определен режим и терапия и провеждане на контролни прегледи от ортопед. Твърди, че при сваляне на гипсовата имобилизация на 25.01.2018г. е установен оток и ограничен обем на движенията в областта на гивнената стара и затруднен захват на ръката, а при проведени последващи прегледи не е установено подобрене, поради

което му са назначени физиотерапевтични процедури. Въпреки проведеното лечение, при извършен преглед на 26.04.2018г. ищеца сочи, че отокът отново е бил наличен, а движенията му са ограничени и болезнени, като е установена невъзможна екстензия на втори, трети и четвърти пръст, а пети е останал в контрактура. Ищецът твърди, че получените увреждания са затруднили трайно движенията на горен десен крайник за период по – дълъг от тридесет дни и са предизвикали неудобства и трудности в ежедневието, като фрактурата е наложила чужда помощ при задоволяване на елементарни битови потребности, а определения период на временна нетрудоспособност от 16.12.2017г. до 05.03.2018г. е пречатствал възможността му да работи. Сочи, че станалото се е отразило и на психиката му, като преживяния стрес е отключил негативни емоции, главоболие, проблеми със съня и постоянни кошмари, предизвикал е чувство на непълноценност и зависимост от околните, довел е до тревожно – депресивно разстройство, социална изолация и страх от шофиране.

Въз основа на изложеното и като твърди, че вредите са му причинени в резултат на виновното поведение на водача на увреждащия автомобил „Ф.П.“ рег. №, чиято гражданска отговорност е застрахована при ответника, който е би уведомен с покана на 27.06.2018г. за изплащане на застрахователно обезщетение, но въпреки това не е определил, нито заплатил такова, настоява съда да постанови решение, с което да осъди ЗАД "Д.Б.Ж. З." АД да му заплати обезщетение за причинените му неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени болки, страдания и стрес, вследствие на получените телесни увреждания при процесното ПТП, в размер на сумата от 40 000 лв., както и обезщетение за причинените му в тази връзка имуществени вреди в размер на 17.40 лв., представляващи платена потребителска такса, съгласно фактура № 3000022649 от 19.12.2017г., ведно със законна лихва върху всяка една от сумите, считано от 27.06.2018 г. до окончателното изплащане. Претендира разноски.

Ответникът – ЗАД "Д.Б.Ж. З." АД ЕИК със седалище и адрес на управление: гр. С. 1172, бул. „Г.М. Д." № 1 в срока по чл. 367, ал.1 ГПК е подал отговор на исковата молба, с който оспорва исковете по основание и размер. Конкретно оспорва твърдението, че станалото ПТП е причинено единствено по вина на застрахования при него водач, както и описания механизъм на ПТП-то. Навежда възражение за съпричиняване на вредоносния резултат, изразяващо се в неизползване на обезопасителен колан и оспорва твърдяните да са настъпили увреди за ищеца, както и размера на претендираното обезщетение, който счита за значително завишен и несъответен на принципа на справедливост.

В срока по чл.372, ал.1 ГПК е постъпила допълнителна искова молба, с която ищеца поддържа твърденията в исковата молба относно обстоятелствата и причините, при които е настъпило процесното ПТП, както и твърденията за претърпени травматични увреждания и във връзка с тях настъпилите

имуществени и неимуществени вреди. Оспорва възраженията на ответника както неоснователни.

В срока по чл.373, ал.1 от ГПК е постъпил отговор на допълнителната искова молба, с който ответника поддържа направените с отговора на исковата молба оспорвания и възражения.

Третото лице помагач на страната на ответника ЗАД „А.“ АД не е взело становище по жалбата.

Съгласно чл. 498, ал.3 КЗ във вр. с чл. 496 КЗ във вр. с чл. 380 КЗ, като допълнителна, специална предпоставка за допустимост на прекия иск на пострадалия срещу дружеството, застраховало ГО на виновния водач на МПС е изтичането на тримесечен рекламационен срок от сезиране на застрахователя по реда на чл. 380 КЗ за доброволно уреждане на отношенията между пострадалия и застрахователя по повод плащане на застрахователно обезщетение. В конкретният случай застрахователят е сезиран по реда на чл. 380 КЗ със застрахователна претенция, депозирана на 27.06.2018г. /л.24-26/, по която с писмо изх. № 2789 от 17.07.2018г. е уведомил заявителя, че е необходимо представянето на конкретни документи, като липсват данни да е определил и изплатил застрахователно обезщетение.

Съгласно чл. 498, ал.3 КЗ, увреденото лице може да предяви претенцията си за плащане пред съда само ако застрахователят не е платил в срока по чл. 496 КЗ, откаже да плати обезщетение или ако увреденото лице не е съгласно с размера на определеното или изплатеното обезщетение. Процедурата за доброволно уреждане на спора е приключила с отказа на застрахователя да определи и изплати обезщетение, което обосновава извод за допустимост на прекия иск по чл. 432 КЗ.

Не е спорно, а това се установява и от данните съдържащи се в задължителната за настоящия съд, съгласно чл. 300 ГПК Присъда № 260004 от 24.09.2020г., постановена НОХД № 268 от 2020г. по описа на ОС С.З., че Н.Г.В. ЕГН ***** е признат за виновен в това, че на 16.12.2017г. около 9.00ч. в района на км.2+000 на второкласен републикански път II-57 С.З.-Р.-Н. в област С.З. при управление в посока изток – запад на МПС – л.а. «Ф.П.» с рег. № с прикачено към него товарно ремарке с рег. № ... е нарушил правилата за движение – чл. 21, ал.2, вр. ал.1 ЗДвП, чл. 42, ал.1 ЗДвП, чл. 42, ал.2 ЗДвП, чл. 43 от ЗДвП, като с деянието си по непредпазливост е причинил смъртта на едно лице и средни телесни повреди на три лица, едно от които В. Т. К., изразяваща се в счупване на долния край на лъчевата кост на дясната предмишница, причинила трайно затрудняване на движението на десния горен крайник за срок по – дълъг от 30 дни.

Не се спори, че гражданската отговорност на водача на МПС с рег. рег. № е била застрахована към датата на станалото ПТП при ответното дружество, което след като е било сезирано със застрахователна претенция от пострадалия не е определило, нито заплатило застрахователно обезщетение.

Спорните между страните във въззивното производство факти и обстоятелства са очертани от посоченото във въззивните жалби, които се свеждат до неправилна преценка на първостепенния съд, обосновала справедливия размер на дължимото се на ищеца обезщетение и своевременно наведено, но неразгледано възражение за съизвършителство на вредоносния резултат.

За отговор на тези спорни въпроси от значение са събраните гласни доказателства и приетите първоначална и повторна автотехническа експертиза и съдебномедицинската експертиза.

В качеството на свидетел в проинстанционното производство е разпитан Т. К., чиито показания съдят преценява с приложението на чл. 172 ГПК и кредитира, като подкрепени от останалите събрани по делото доказателства. Свидетелят твърди, че след станалото ПТП ищеца бил приет в болница, където е пролежал 3 дни и след това е изписан за домашно лечение, при провеждане на което се нуждаел от чужда помощ, тъй като гипсираната му ръка пречела да се облича сам. Твърди, че и понастоящем ищеца изпитва болка в ръката, както и че проблем му създава това, че единия му пръст е постоянно свит. Твърди, че около месец синът му бил с гипс, както и че през този период се оплаквал от болки в главата и гърдите, като сочи, че възстановителния период приключил за около половин година, но ищеца продължава да изпитва страх при шофиране.

От данните съдържащи се в съдебно медицинската експертиза, която като приета от съда и неоспорена от страните, настоящия състав кредитира се установява, че получените от ищеца увреждания: контузия на главата, гръдния кош, корема, поясната област, крайници, мозъчно сътресение и счупване на долния край на дясната лъчева кост са настъпили в резултат на процесното ПТП. По отношение на счупването на дисталния край на лъчевата кост експертите сочат, че е поставена гипсова шина и е препоръчано ръката да се държи в елевация, като определят травмата като силно болезнена в острия момент с бързо нарастващ оток и блокирани движения. Средностатистическият период на възстановяване при тези счупвания вещите лица определят на 3-5 месеца, като в конкретния случай при ищеца сочи, че този период е бил усложнен с остатъчна екстензия – разтваряне на 2, 3, 4-ти пръсти и с контрактура на 5 пръст. Според експертите коментираното усложнение е вследствие обездвижването и непроведени, но предписани рехабилитационни, кинезитерапевтични и физиотерапевтични процедури, като контрактурата на 5-ти пръст би могла да бъде възстановена чрез извършване на манипулация под локална анестезия и последваща рехабилитация. Изводът на д-р С. е, че травмите по тялото на ищеца са

характерни за правилно поставен предпазен колан.

Съдът определя размера на дължимото за обезвреда обезщетение като се ръководи от критерия за справедливост, съобразявайки разпоредбата на чл.52 от ЗЗД и като взема предвид, че понятието справедливост не е абстрактно, а е свързано с преценката на конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които следва да се зачетат. Такива обективни обстоятелства в конкретният случай са причинените телесни увреждания, изразяващи се в контузия на главата, гръдния кош, корема, поясната област, крайници, мозъчно сътресение и една фрактура, а именно - на лявата лъчева кост, която е наложила период на възстановяване извън средностатистическия, тъй като е предизвикала усложнение и е обусловила необходимост от чужда помощ за задоволяване на елементарни битови потребности у мъж в зряла, трудоспособна възраст, нарушила обичайната му ангажираност и довела до страхови усещания при шофиране, а останалите увреди са оздравели за период от 3-4 седмици без остатък. Преценявайки от една страна възрастта на увредения – зряла, трудоспособна и факта, че уврежданията са оздравели, макар и с наличните остатъчни ограничения в движенията при разгъване на единия от пръстите, които експертите сочат, че са по причина на непроведени възстановителни процедури, установено от разпита им в проведеното съдебно заседание при приемане на заключението на СМЕ, съдът счита, че справедливия размер на обезщетението по смисъла на чл. 52 ЗЗД е 20 000 лв.. При определяне на този размер съдът отчете факта, че неустановени останаха твърденията на ищеца за налично депресивно разстройство и социална изолация, главоболие и проблеми със съня, които да са пряка последица от станалото ПТП и настъпилите за него увреди. С определеният размер, според настоящия състав на съда, ще се постигне целта на института за репарация на търпените от ищеца неимуществени вреди, като се съобразят икономическите условия в страната към момента на настъпване на ПТП-то и същевременно се спази общественото разбиране за справедливост, ориентир, за което са нормативно определените лимити по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.

Неоснователни са възраженията на жалбоподателя – ищец, че при определяне справедливия размер на обезщетението съдът не е отчетел фактите, установени посредством събраните по делото гласни доказателства. Невярно е твърдението, че от прочита на показанията на разпитания свидетел се установява, че ищеца е имал проблеми със съня, както и че е ограничил социалните си контакти. Неустановени са твърденията на ищеца не само за посочените обстоятелства, но и за твърденията, че същия е развил депресивно разстройство и главоболие, които да са пряка последица от станалото ПТП и настъпилите за него увреди. Всъщност по делото е разпитан един свидетел – бащата на ищеца, чиито показания не установяват посочените да са претърпени увреди.

Невярно е твърдението на жалбоподателя - ищец, че при определяне на

справедливия размер на обезщетението съдът не е съобразил и факта, че една от увредите на ищеца е довела до остатъчни последици, изразяващи се в невъзможност за екстензия на 2, 3, 4 –ти пръст и контрактура на 5-ти. Тази остатъчна последица е пряка функция на предписани, но непроведени от ищеца възстановителни процедури, за което данни се съдържат при разпита на вещите лица от състава на СМЕ в съдебното заседание, в което е приета експертизата, поради което и не може да обоснове размер по – висок от определения.

Неоснователно е и възражението на жалбоподателя – ответник за това, че съдът е допуснал съществено процесуално нарушение като не се е произнесъл по наведеното от него възражение за съизвършителство на вредоносния резултат, установимо от данните съдържащи се в приетата тройна автотехническа експертиза. От една страна в срока за отговор на исковата молба ответника е навел само едно възражение за съпричиняване на вредоносния резултат, изразяващо се в непоставен от ищеца предпазен колан, което възражение е неоснователно, предвид данните съдържащи се в приетата СМЕ, останала неоспорена от страните. Друго своевременно наведено възражение за съпричиняване ответника не е направил, поради което и за съда не е съществувало задължението да го разгледа. Въпреки това, ще се посочи, че дори и да се приеме, че процесното ПТП е настъпило при независимо съизвършителство на двамата водачи, то при съпричиняване на увреждането от няколко деликвенти, застрахователя по застраховка «Гражданска отговорност», сключена с единия от тях отговаря спрямо увредения за пълния размер на вредите до размера на застрахователната сума, а не съразмерно на приноса за увреждането на застрахования при него деликвент. Застрахователят на гражданската отговорност на един от деликвентите не отговаря спрямо увреденото лице солидарно с останалите деликвенти или техни застрахователи, предвид функционалната обусловеност на прякото право от деликтното. Застрахователят по застраховка «Гражданска отговорност» отговаря по отношение на увредения в обема, в който отговаря застрахования при него деликвент – за всички вреди за целия им размер, като отговорността на застрахователя е лимитирана единствено от застрахователната сума по договора. В този смисъл е и съдебната практика и конкретно Решение по т.д. № 2859/2013г., I т.о. на ТК на ВКС, Решение по т.д. № 1070/2014г. на II т.о. на ТК на ВКС, Решение по т.д. № 416/2017г. на I т.о. на ТК на ВКС и др..

Изводът е, че оспорения съдебен акт като съобразен с материалния и процесуален закон следва да бъде потвърден.

С оглед изхода на спора пред въззивната инстанция разноски не се дължат на никоя от страните.

Мотивиран от изложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260006 от 27.01.2023г., постановено по т.д. № 328 по описа за 2018г. на ОС С.З., в частта, с която ЗАД „Д.Б.Ж. З.“ АД ЕИК със седалище и адрес на управление гр. С., 1172, бул. Г.М. Д. № 1 е осъдено да заплати на В. Т. К. ЕГН сумата от 20 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени болки, страдания и стрес, вследствие на получените телесни увреждания при ПТП, настъпило на 16.12.2017г., ведно със законната лихва от 27.06.2018г. до окончателното ѝ заплащане, а иска до пълния предявен размер от 40 000 лв. е отхвърлен.

В останалата част решението е влязло в законна сила.

Решението е постановено при участието на трето лице помагач на страната на ответника ЗАД „А.“ АД ЕИК със седалище и адрес на управление гр.- С., ул. С.С. № 2.

Решението подлежи на касационно обжалване при условията на чл.280, ал.1 ГПК пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____